

◆ ST. OLAV ◆

Redaktør: Mgr. Irgens. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland.

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementpris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen mandag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og Ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat: 25237. Redaksjonssekretæren privat: 10695. — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 l, åpent torsdager fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dager fra 10—4. Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: Kristi kongedømme. — Kristus-Konge hyldes. — President Poincaré tilbake til Kirken. — Den eukaristiske kongress i Buenos-Aires 10de—15de oktober. — Kong Aleksander av Jugoslavia og katolicismen. — Små samtaler om store ting. — Liturgisk utstilling. — Bokanmeldelser. — Herhjemme. — En beriktigelse.

Kristi kongedømme.

Det er nu gått henimot ti år siden Kirken innstiftet den nye kirkelige festdag til forherligelse av Jesus Kristus som menneskenes herre og konge, men, skjønt festen allerede fra første stund har fått en stor plass i de troendes hjerter, så er det ennu mange som ikke har forstått denne nye festdags hensikt og betydning.

Festens hensikt eller oppgave er, ifølge Pavens egne ord, i første rekke å fremholde det krav på absolutt og totalt herredømme over oss mennesker som Jesus Kristus har. Dernæst skal festen bidra til at dette Kristi herredømme blir anerkjent av menneskene, og at dette fører oss til innsette Kristus til herre og konge over vårt liv.

Man kan vanskelig overvurdere betydningen av denne forkynnelse av Kristi kongedømme. Det er nemlig nokså almindelig i våre dager å betrakte det religiøse liv ut fra et egocentrisk synspunkt. Det vil si at man ser på religionen ene og alene som noget der kan fylle vårt liv, gjøre det rikere og verdifullere for oss selv. Mens religionens oppgave er å lære oss hvorledes vi skal tjene Gud, tenker man nu ofte især på hvorledes religionen kan tjene oss, kan gi oss en høiere form for personlig livsutfoldelse.

Det kan nok være en viss form for apologetikk og den såkalte vekkelseskristendom i ikke liten grad er skyld i dette. I bestrebelsen for å vinne sjeler for Kristus og Guds rike har mange lagt en ensidig

vekt på kristendommens evne til å tilfredsstille menneskenaturens lengsler, på å lokke de villfarende tilbake ved å vidne om den fred og lykke man finner i samfundet med Kristus og Hans Kirke. Det er jo riktig nok, men blir en slik forkynnelse ensidig, kan den lett skape det inntrykk at kristendommen bare er til for de religiøse naturer, som føler trang til Gud.

Læren om Kristi kongedømme minner oss om at alle hører Kristus til, at Han er død for alle mennesker, forat alle skulde være med i Hans rike.

Uten å gå inn på problemet om hedningenes frelse, om hvorledes Gud tar uforskyldt uvitenhet i betraktning, må vi fastholde Kristi kongsrett overfor alle mennesker. Det religiøse spørsmål dreier sig ikke bare om vår lengsel efter Gud, men gjelder like så meget Guds krav om å søkes og dyrkes av alle mennesker. Vårt gudsforhold kan ikke bare bestemmes ut fra vår religiøse trang.

Vi er Guds skapninger og Gud er vår Herre, og dette innebærer forpliktelse fra vår side, som vi ikke har rett til å undra oss. Guds rett opheves ikke ved at den tilsidesettes.

Kristi kongefest er for oss kristne en stor og alvorlig dag med en manende appell til oss alle om ved vår bønn og vårt liv å bidra til at Guds rike må utbredes på jorden og at Hans hellige vilje må fullbyrdes.

KRISTUS-KONGE HYLDDES

I anledning av Kristi-Kongefest har en senator i Chile, M. Raphaël-Luis Cumucio, holdt en tale i selve senatet, som er verd å bli hørt også av andre. Vi gjengir derfor nogen av dens hovedtanker:

«Jeg har i oppdrag her i denne forsamling å gi uttrykk for de konservative senatsmedlemmers og de utallige chilenske katolikkers innerste tanker og følelser i anledning av Kristi-Kongefest. Jeg er fullt på det rene med at ikke alle av mine ærede kolleger deler mine religiøse anskuelser, men jeg vet også at de er i besiddelse av den høje kultur som vil tillate dem — tross vår uoverensstemmelse på dette punkt — å høre på mig med høflighet, velvilje og oppmerksomhet.

Senatet behandler til stadighet i sine debatter alle slags mere eller mindre viktige emner og begivenheter, og det er derfor umulig å forbigå i stillhet minnet om den største, vidunderligste og mest ophøiede begivenhet som verden nogen gang har oplevet. Det er jo 1900 år siden at Guds Ord, det høieste Vesen, den fullkomne Ånd, den Uendelige og Evige blev menneske som oss. Fattig og ydmyk blev Han født i en stall. Han vandret gjennom Palestina, gjorde undere og forkynte livets ord — ord fulle av kjærlighet og tilgivelse — for å frelse verden. Han døde naglet til korset — og han stod op igjen fra de døde for å bli optatt i himmelen og derved manifestere sin seier over døden og vår seier med Ham.

For vår menneskelige forstand synes alt dette et uutgrunnelig mysterium, og vi er så tilbøielig — særlig vi moderne mennesker — til å vilde betrakte alt dette som en usannsynlig orientalsk legende — ja vi vil i grunnen gjerne redusere hele denne beretning til å være et fantasifoster av overspente hjerner.

Men — *det er imidlertid sannheten!*

Og vi, som har fått troens nådegave — vi tror på dette mysterium med en ennu større overbevisning, med en ennu større visshet enn vi knytter til alt det som vi kan se og høre — som vi kan opfatte med våre sanser hernede på jorden. Og det som vi tror — det har menneskeheten trodd i 1900 år, og over 700 millioner av den civiliserte verdens beboere deler i dette øieblikk vår tro.

Men tross det at årene og århundrene regnes fra Kristi fødsel — da Hans komme betegner en ny æra i verdens eksistens — tross altså at alle Europas og alle de andre verdensdeles kultiverte befolkning regner denne begivenhet som et utgangspunkt for sitt liv — så er den kristne ånd dog idag utryddet fra lovgivningen, det administrastyre styre og sosialøkonomien. På alle områder hersker det store frafall og derfor lider menneskeheten nu i angst og uro, da det faste holdepunkt er forsvunnet fra verden og alt vakler — frihetsprinsippet som autoritetsprinsippet. Når den kristne innstilling mangler føler ingen sig mer forpliktet til å respektere dem som befaler, og de som befaler føler ingen forpliktelse til å underkaste sig de moralske lover som setter grenser for deres makt.

De som styrer lever derfor i en stadig uro og bekym-

ring for kommende oprør — de som styres lever i en stadig engstelse for å komme under det egoistiske diktatur. Alle, som får makten i sin hånd for kortere eller lengere tid, bruker den til å fremme sine egne formål, og derfor ser vi stadig, at nasjonenes liv svinger fra enevælde til oprør — fra revolusjon til diktatur, med den følge, at vi er inne i en konstant social kampstilstand.

Skjønt kristendommen dog lærer, at den mektige og rike skal respektere og beskytte de svakeres rettigheter og avhjelpe de fattiges trang, og ikke bare strebe efter å øke sin egen rikdom og sitt eget maktområde ved å utnytte de trengendes nød.

Skjønt kristendommen dog lærer menneskene, at de skal respektere næstens gods og ikke la sig forlede til å forgripe sig av misundelse på andres eiendomsrett. Den lærer at enhver skal finne sig til rette med sin lodd i livet, men samtidig, at det er enhvers legitime rett å arbeide på ved lovlige midler å forbedre sin økonomiske og sociale stilling, og derved med god samvittighet nyte lønnen for sitt eget arbeid.

Men ulykken er at denne kristendommens lære forblir upåaktet av dem som har ansvaret for sosialøkonomien — og derfor benytter den rike all den makt som rikdommen gir ham til å skaffe sig flere penger og derved få mer makt, mens den fattige av samme grunn griper til vold for å utplyndre den rike.

Når den kristne ånd forsvinner fra samfundslivet er kapitalismen et like så logisk fenomen som kommunismen, og det er helt forgjeves at socialismen oppstiller de skjønneste teorier — helt forgjeves at regjeringene fremsetter lovforslag som skal regulere samkvemmet klassene imellem — helt forgjeves at der utbryter revolusjoner for å skaffe bedre levevilkår. Bare i Kristi fred under Kristi herredømme vil verden finne frem til rolige og stabile forhold — til rettferdighet og godhet menneskene sig imellem.»

Og senatoren sluttet sin gripende tale som blev påhørt i dyp taushet på følgende måte:

«Hr. president! Som republikkens senator og Chiles hovedstads representant i Senatet vil jeg i de konservative senatorers navn, idet jeg tolker de mange hundretuseners chilenske undersåtters ønske, bringe Kristus, verdens forløser, nasjonenes Kristi Konge, en hyldest full av tro, tilbedelse og kjærlighet.»

President Poincaré tilbake til Kirken.

Avisene har bragt utførlige nekrologer over president Poincaré. Vi kan supplere disse med å opplyse at den store statsmann i sine siste leveår nærmet sig Kirken og at han 13. oktober ved full bevissthet mottok de hellige Sakramenter. — Som så mange franske statsmenn inntok Poincaré i sin tid en meget avvisende holdning overfor Kirken og var med på å oprettholde de anti-kirkelige lover. Men kort før sin død uttalte han imidlertid: «Les lois d'exception sont mortes».

Den eukaristiske kongress i Buenos-Aires 10de—15de oktober.

Den 32te eukaristiske kongress tilhører nu i sin ytre skikkelse historien — men dens innflytelse på sinnene virker uavhengig av dette. Alle de hundretusener — ja over millionen av mennesker som i disse oktoberdager har knelt for Kristi-Konge derover i det fjerne Argentina, har samlet en skatt av åndelige krefter som nu ledes ut til alle oss som er «lemmer på det samme legeme» og styrker oss i troen, håpet og kjærligheten i en verden som trenger tro, håp og kjærlighet som kanskje aldri før. Derfor — hvor fjernt enn Argentina kan synes oss å ligge både geografisk og sjelelig, så er det som er foregått der, ingen av oss uvedkommende. La oss derfor lytte til beretningene der over fra, og la dem derfor få gi gjenklang også i våre hjerter.

*

Den pavelige legat, kardinalstatssekretær Pacelli ankom ombord på «Conte Grande» med sitt følge. Det vakre italienske skib har under hele denne reise næsten kunnet betraktes som en flytende kirke, da der ikke alene var innredet et kapell i kardinalens suite, men også sørget for at enhver av de følget tilhørende prelater likeledes hadde sitt eget lille kapell, hvor de kunde celebrere den hellige Messe under hele den lange overfart. At paven hadde vist kongressen den særlige ære å sende statssekretæren som sin representant blev i aller høyeste grad påskjønet av hele Syd-Amerika, og taknemligheten fikk uttrykk gjennom den begeistrede motagelse som blev kardinal Pacelli til del, like fra det første øieblikk av at hans skib kom til syne langt ute på havnen. Ja før — ti fire argentinske kryssere hadde møtt hans skib ved Montevideo og dannet æres eskorte inn til hovedstaden. Men først da skibet blev synlig fra byen den hjertelige velkomstmønning helt frem — idet en flyve-eskadrille dannet formasjon rundt «Conte Grande» inn til havnen, mens kongesalutten på 21 skudd blev avgitt fra to store krigsskib — en salutt som ikke var blitt andre til del enn president Hoover i 1928. Inne på havnen hadde en uoverskuelig menneskemengde samlet sig og brøt ut i leverop da kardinalen, ledsaget av ceremonimesteren, mgr. Carlos Grano, viste sig på dekket og tegnet velsignelsens hellige kors over byen og folkemassen.

Da landgangen var lagt ut gikk Argentinas president ledsaget av de høitstående embedsmenn, alle regjeringens medlemmer og corps diplomatique ombord. Som alle de andre knelte presidenten, general Augustin Justo, for kardinalen og kysset hans ring, mens fra land et kor på 200 guttестemmer foredrog en for anledningen komponert sang. Derpå holdt byens borgermester en kort tale, og ledsaget av hele sitt følge gikk kardinalen fra borde gjennom en dobbelt rekke av presidentens egen livvakt og hen til de ventende biler for å begynne på den 8 km. lange vei til katedralen. Bilen blev eskortert av flere kompanier grenaderer i sine farvestrålende gallauniformer. Langsomt drog toget frem ad de blomster- og flaggprydete gater, overalt hilst med en sydlandsk jubel av befolkningen, mens der kastedes blomster ned

over vognene fra alle balkonger. Idet man bøiet inn på den brede Avenide Mayo, som fører direkte til domkirken, møttes kardinalen av den første overraskelse, idet 500 Gauchos fra Santiago red bilene imøte på sine ildfulle hester og i sine originale drakter bragte ham en hyldest så stormende og fremmedartet og så imponerende, at den var som den skjønneste optakt til den fest som nu skulde avholdes til ære for den som er kommen til alle mennesker, uansett nasjonalitet eller rase eller levevilkår.

Foran kirken paraderte kadettene, og idet kardinalen steg ut istemte de sammen med folkemengden et tusenstemmig «Salve!» Foran hovedportalen hadde alle erkebiskoper, biskoper og de tilreisende kardinaler forsamlet sig for å byde den pavelige legat velkommen, hvorpå de ledsaget ham inn i kirken, som var fylt til siste plass med geistlige — med undtagelse av president og regjering og noen ganske få andre, som særlig har stått i kongressforberedelsenes tjeneste, hadde ingen lægmann adgang til denne gudstjeneste, som var ment å være hierarkiets egen forbønn for kongressens frukter. Erkebiskop Copello intonerte bønner — et kor av 500 sangere vekslet med de andre liturgiske bønner som blev bedt av alle de høitstående prelater, og kardinal Pacelli sluttet høitideligheten med en kort bønn på latin. Idet han forlot katedralen istemte koret «Tu es Petrus», som også lød fra den uoverskuelige mengde der ventet utenfor og hadde fordrevet tiden med åndelige sanger. Kardinalen kjørte derpå med hele sitt følge til grevinne Olmos palé, hvor også de andre prelater hadde opslått sin residens under kongressen. Natten kom, men ikke ro og stillhet, ti fra alle kanter strømmet menneskemengden til byen. Ialt regnet man at der var kommet ikke mindre enn 750,000 pilegrimer fra alle verdens kanter. Intet under at alle ledige værelser var optatt i de dager. Men alt klaffet, takket være de gjennomtenkte forberedelser, som ikke hadde latt noen plass åpen for tilfeldigheter. Også forpleiningsspørsmålet blev løst til alles tilfredshet — men vi forstår hvilket arbeid der var gått forut når man hører, at fra 10.—14. oktober var alle butikker stengt fordi kongressens dager var erklært å være nasjonaldager.

*

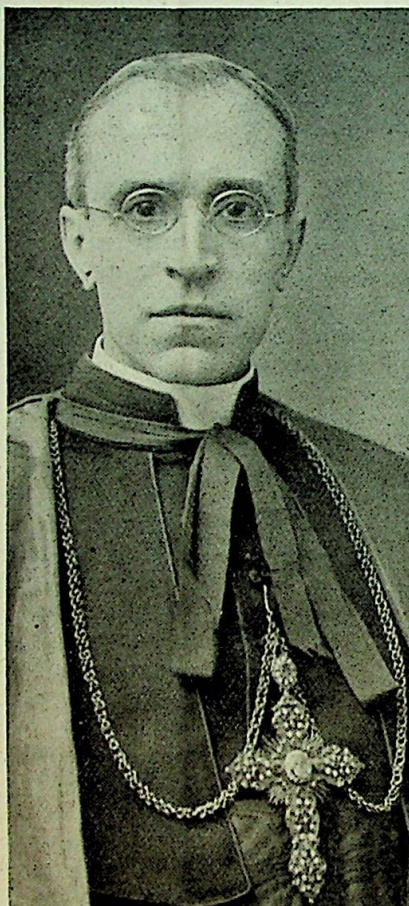
Kl. 10 neste dag skulde den høitidelige åpning av kongressen finne sted, men allerede fra den tidligste morgenstund av var alle kirker overfylte av mennesker som vilde opofre den hellige kommunion for et lykkelig forløp. Som man vil vite hersker der megen uro i Syd-Amerika og mange stridigheter gir ustanselig grunn til engstelse for, at en virkelig krig en dag skal bryte løs. Det er særlig det urolige Gran Chaco-distrikt som er en stadig fare for freden sammen med Uruguays og Paraguays innbyrdes rivalisering — men idet man husket den hellige Faders gavnlige innflytelse i 1932, da der faktisk blev avsluttet våbenstilstand på hans bud, håpet alle at også nu vilde Vatikanets innflytelse kunde gjøre sig gjeldende — ikke minst da det var pavens statssekretær,

som representerte ham. Det var derfor de inderligste bønner om fredens velsignelser som steg op denne morgen — og kl. 8 begynte opmarsjeringen av de mange som skulde overvære den store åpningshøitidelighet. Alle pilegrimene fra de fjernere egner stod opstillet i et stort kors, hvis midtpunkt dannedes av Alteret — og under selve fremmarsjen utspilledes mange gripende episoder hver gang en pilegrimsflokk fra jordens forskjellige steder møttes med en annen på gater og veier. De stanset da alltid et øieblikk, bad sammen en latinsk bønn eller avsang en latinsk hymne — så skiltes de og drog videre. Hadde bare våre ikke-katolske brødre kunnet overvære en slik stund! Kanskje *de* da bedre hadde forstått den dype og universelle idé som ligger til grunn for bruken av det latinske sprog i våre gudstjenester. Forstått at det usynlige bånd som binder oss katolikker sammen uten hensyn til nasjon eller rase, farve eller sprogform, har i latinen sin hørbare form. I 18 kirker var det allerhelligste Sakrament utstillet hele den dag, men foreløbig konsentrertes altså all oppmerksomhet sig om kardinalstatssekretæren da han ankom, ledsaget av hele sitt følge. Under den dypeste stillhet gikk han op gjennom menneskemengden, som knelte ned etterhvert som han skred frem, idet de bøiet sig for den guddommelige majestet, som Petri efterfølgers utsending nu representerte. Et i sannhet overveldende syn i vår subjektive tid, som ikke pleier å anerkjenne noe eller noen over sin egen dyrebare «personlighet»! Så tonet «*Ecce sacerdos*» og legaten celebrerte messen, hvorpå han opleste den pavelige bulle først på latin og etterpå på spansk og knyttet noen varme ord — likeledes på spansk — til oplesningen, idet han betonet hele denne kongress' betydning som budbringer om freden på jorden, da fred og Eukaristi var ensbetydende begreper. I løpet av denne første dag avsendte presidenten et takketelegram til den hellige Fader, fordi han hadde verdiget kongressen å sende statssekretæren som sin representant — hvortil der innløp et svartelegram, holdt i de hjerteligste vendinger og som sluttet med pavens høitidelige velsignelse av kongressen og hans inderligste ønsker om at den måtte bære gode og rike frukter.

Kongressens annen dag stod i barnas tegn, idet fire kardinaler celebrerte messene i Palermo-parken for 107,000 barn, mens 250 prester utdelte den hellige kommunion til alle disse, som var helt hvitklædte. Etterpå bragte 1000 gutter og 1000 piker blomstergaver til kardinal Pacelli, idet de nedla av markens grøde og havens

frukter i to store kurver, som stod på hver sin side av legaten. Da kardinal Pacelli løftet den gylne monstrans over alle disse knelende barneskikkelser, var der ikke mange tørre øine — og etterpå lot den milde prelat sig med uendelig tålmodighet hyldet av alle disse temperamentsfulle unge, som omgav hans bil slik at den næsten ikke kunde bane sig vei. Om eftermiddagen avholdtes der, likesom første dag, forskjellige forsamlinger rundt omkring med foredrag av religiøs-oplysende innhold — men om kvelden begynte de store manns-prosesjoner,

Kardinalstatssekretær Pacelli.

som tilsist samlet sig i kirkene til midnattsmesse og hellig nattevakt. Først ved disse prosesjoner fikk man det samlede inntrykk av hvor vidt-omspennende denne kongress var. Alle raser, alle farver, alle nasjoner, var representert — det mest fremmedartede var dog ikke de mange sønner av Østen eller Indias alvorlige brune høireiste skikkelser — men det var indianerne fra Chaco-distriktet, som kom i full «krigsmaling» med fjær og spyd, men riktignok med freden i sine hjerter, og det var de prektige Gauchos fra Pampa-slettene — av ytre utemmede og barbariske i sine cowboydrakter, men også de med fred i tanke og sinn. 300,000 menn møttes i bønn foran sin Herre og Frelser på Mayoplassen — men ikke alle kunde motta den hellige kommunion der. Hele natten utdeltes den i katedralen. Denne midnattsgudstjeneste og denne nattevakt dannede det lysende høidepunkt på disse dager, og det er tillatt å tro og håpe at den *fred*, som alle disse stridbare mennesker var samlet om, vil bringe velsignelsesrike frukter her, hvor det trenges så hårdt, fordi temperamentene er så hete og besinnelsen ofte så svak overfor hatets og hevners impulser. Også under denne gudstjeneste talte legaten om *fred* — om freden ved å tjene kjærlighetens og tilgivelsens Herre og Mester — Ham, som ved sitt ord, men ennå mer ved sitt eksempel, lærer oss alle å mestre oss selv i Hans navn.

*

Også den tredje dag innleddes med en høitidelig pontifikalmesse, hvor under forvandlingen fire av presidentens livvakter blåste på sølvtrumpeter den samme melodi som ellers kun spilles under en pavemesse i St. Petersbasilikaen i Rom. Denne dag fortsatte de forskjellige biskoper med fredsforhandlingene de stridende parter imellem. Et hovedpunkt i dagens festligheter var andakten til Argentinas vernehelgen: «Vår kjære Frue av Lujan». Man hadde først tenkt å flytte den gamle Vår Frue-statue, som står i Lujan, noen mil utenfor Buenos Aires, inn til hovedstaden. Denne statue, som er av brun

lere og ca. ½ m. høi, var allerede under det spanske kolonistyre et mittpunkt for all Maria-vyrndnad i Argentina. Av frykt for at der skulde tilstøte det gamle kunstverk noe måtte man imidlertid opgi denne plan. Men de mange soldater og marinesoldater som den dag mottok den hellige kommunion, knelte med Gudsmorens billed i sitt hjerte, idet de ba *henne* for sine sine bønner med deres og bære dem frem for sin Sønn — for freden og kjærlighetens sak her på jorden. Om kvelden opførtes på det store Colon-teater, Syd-Amerikas største operahus, en opera «Cäcilia» av mgr. Licilio Refice. Operaen hadde sin uropførelse i februar i Rom og er et gripende verk, som den tett besatte salong hilste med tordnende bifall. Alt som betyr noe i Syd-Amerika var forsamlet med presidenten og diplomater i spissen — likeledes var de høieste kirkelige dignitarer tilstede. Kongressens komite hadde sørget for at mange av de mest ubemidlede hadde anledning til å overvære forestillingen, og den adling av kunsten, som denne kirkelige anerkjennelse representerte — at en teaterkveld inngikk som ledd i programmet — vil ikke undlate å vise sine velsignelsesrike følger i fremtiden. I avisene blev der også gitt uttrykk for takknemlighet overfor Kirkens forståelsesfullhet av at *alt* kan være til Guds ære, som i ydmykhet vil *tjene* en idé.

Selvfølgelig er det umulig i et kort referat å gå inn på alt det som disse dager bragte av opplevelser — men den siste dag kulminerte både menneskemengden og de høitidsfulle begivenheter i gudstjenesten og den efterfølgende prosesjon, som kl. 10 fant sted i Palermoparken. Med 4 kardinaler, 10 erkebiskoper, 80 biskoper og 120 prelater foran sig, skred kardinalen frem til den store pontifikalmesse, hvorunder han holdt en gripende preken om den *triumferende* Kristus, som alltid seiret over dem som vilde undergrave og omstyrte det gode her i verden — bare man trodde fullt og helt på Hans hjelp og støtte. En slik kongress var en forsmak på den triumf som Kristus tilsist vil feire her på jorden, når alt det var be-seiret som nu stod Ham imot. Og så kom det store øieblikk da Vatikanets avsender formidlet den hellige Faders stemme til alle dem som var tilstede. De 400 høitallere, som under alle festlighetene hadde gjort så glimrende tjeneste, var det eneste man nu hørte — i den dypeste stillhet knelte alle ned — og klart, tydelig — på et latin som alle kunde forstå klang Petri stedfortreders stemme de tusener av mil over havet. I 8 minutter talte paven — om hvorledes han i alle disse dager hadde fulgt alt som skjedde med den dypeste interesse og hvorledes han nu bad og håpet på, at disse dager ikke alene måtte bli et *minne*, men også en levende *kraft* til bruk for hver eneste dag i livet. Den eukaristiske Konge stod hver dag rede til å ta imot sine barns hyldest. Måtte Kristi fred i Kristi rike være med alle. «Idet vi utber oss denne Guds fred for eder alle, utbreder vi våre faders hender over alle, anropende den allersaligste jomfru av Lujan, Argentinas vernehelgen, den hellige erkeengel Mikael, den hellige Johannes den Døper, St. Peter og St. Paul og de hellige martyrer Rochus, Gonzales og

Johannes av Kastilien, og meddeler eder alle den apostoliske velsignelse.» Så fulgte velsignelsens hellige ord.

I alle sykehus og i alle hjem, hvor der var syke, blev der lest hellige messer den dag — heller ikke fangene blev glemte. Overalt på gatene møtte man prester, ledsaget av ministranter, som med sine små sølvklokker meddelte alle, at her bragtes det allerhelligste Sakrament til en syk eller en i fengsel — og overalt hvor de små klokker lød knelte mennesker på deres vei.

Og så endelig mundet det altsammen ut i en kjempeprosesjon som presis kl. 5 satte sig i bevegelse. Toget åpnedes av en hundreårig gammel gallakarett på 6 hjul, som blev trukket av 6 hester med vaiende fjærbusker. Dernæst fulgte 60 St. Martin-grenaderer i gallauniform. Bak disse militærmusikken og alle den argentinske hærs regimentsfaner, som blev eskortert av fem generaler, der representerte de 40,000 katolske rekrutter som befinner sig i hæren, men som selvfølgelig ikke alle kunde delta. Efter 300 kadetter fra hær og flåte fulgte 5000 ministranter i røde og blå sutaner med hvite korskjorter. De bar fakler som var smykket med bånd i de pavelige farver. Efter dem kom 2200 prester og seminarister med biskopene, erkebiskopene, prelatene, patriarkene og kardinalene, og endelig under baldakinen kardinal Pacelli med det Allerhelligste. Soldater-espalier presenterte gear overalt hvor toget drog frem og flyvemaskiner kastet ned blomster.

Umiddelbart efter baldakinen kom presidenten og regjeringen samt guvernørene over de 14 argentinske provinser. Pilegrimsgruppene innleddes med italienerne og avsluttedes av argentinerne selv. Ankommen til Alsteret i Palermoparken intonerte legaten Te Deum som brusende og andektig blev sunget av hundretusener av stemmer. Så lød trompetsignalet — og for siste gang under kongressen løftet pavens stedfortreder den gylne monstrans til den høitidsfulleste hilsen av alle. Så var kongressen slutt. En begeistret menneskemengde ledsaget kardinal Pacelli til hans bolig og avsang religiøse sanger foran den. Ialt regner man at 1½ million mennesker har overværet kongressen.

Før sin avreise nedla kardinalen en krans på general San Martins grav — hvorpå presidenten med et stort følge ledsaget ham ombord i «Conte Grande». Alle havnens skib hilste avreisen med sine sirener, mens lyskastere illuminerte farvannet, og mengden på land for siste gang avsang kongressens hymne. Alle kirkeklokker ringte da skibet gled ut av havnen — og alle aviser har bragt lange takknemlige artikler for det ærefulle og kjærlomme besøk. — Den 32. Eukaristiske Kongress var forbi.

Kong Aleksander av Jugoslavia og katolicismen.

Kong Aleksander hvis tragiske død har rystet hele den civiliserte verden, var en ærlig og opriktig kristen. Opdratt i den ortodokse kirke var han tro mot dens sakramentale lære, og hans dype religiøse bevissthet

tillot ham å se hvor nær den står den katolske Kirke, som jo alltid har anerkjent det ortodokse presteskaps gyldighet.

Et av kong Aleksanders høieste ønsker var å få istand en tilnærmelse mellom katolikker og ortodokse, så en virkelig forståelse kunde etableres. Således forteller «The Universe» at han en gang i en samtale med bla- dets særlige korrespondent uttalte: «Mulig ser dere ka- tolikker de to kirkesamfunds fullstendige forening under en annen synsvinkel enn vi — men før dette spørsmål overhodet blir aktuelt er der mange hindringer som kan ryddes av veien med god vilje fra begge sider. Der tren- ges en bedre forståelse og mere viden om hverandre både hos katolikker og ortodokse. Jeg ser op til den nuværende pave som en av vår tids største menn og som en fryktløs forkjemper for sannhet og rett, og jeg følger hele hans arbeid for en forening med den dypeste res- pekt og interesse.»

Kong Aleksander hadde mange personlige venner mellom det jugoslaviske katolske hieraki hvis overhyrde er mgr. Bauer, erkebiskop av Zagreb. Kongen talte ofte om sin sønnlige kjærlighet til mgr. Bauer, og «The Uni- verse»s korrespondent beretter videre at også mgr. Bauer på sin side har fortalt om hvorledes han alltid kunde drøfte alle sine bekymringer for de jugo- slaviske katolikker med kongen, og hvorledes kongen således på hans forestilling personlig grep inn, da man begynte å ta spørsmålet om den religionløse skole op til diskusjon, og fikk annullert de bestemmelser i den ret- ning som allerede var tatt.

Kort efter begivenhetene i Spania forsøkte man også i Jugoslavia å starte en kampagne mot Jesuittene, men denne blev hurtig stanset av kongen, og istedetfor å landsforvise dem som de anti-klerikale hadde ønsket, tillot kongen dem tvertom å utvide Jesuitterkirken i Belgrad. Kongen fortalte mig — sier korrespondenten — at han hadde studert meget grundig selskapets hi- storie og var en stor beundrer av medlemmenes dyktig- het og fromhet. Han kunde ikke tro at den ortodokse kirke hadde noe å frykte av Jesuittene i Jugoslavia.

Kongen overvar regelmessig alle gudstjenestene i sitt slottskapell, og før han tok nogen viktig bestemmelse pleiet han å trekke sig tilbake til sitt beskjedne land- sted i Oplenats, hvor han hadde bygget en vakker bysantinsk kirke til Guds ære og til minne om sine for- fedre. Her hadde han sine «stille timer» i bønn og be- traktning.

Paven har alltid vist kong Alexander megen inter- esse og sympati, og har ofte gjennom den pavelige nun- tius i Belgrad sendt ham sin velsignelse over hans ar- beid for folkets vel. Kongens ekteskap var meget lyk- kelig og sammen med dronning Marie og de tre små gutter førte han et mønsterverdig familieliv. Den hel- lige Fader har gitt uttrykk for sin sorg over forbrytel- sen og sin dype sympati med dronningen i telegram, like- som de pavelige nuntius i Jugoslavia og Frankrike har fått ordre til å kondolere regjeringene i Belgrad og Paris.

Små samtaler om store ting.

Denne gang OXFORD=GRUPPEN.

Det banker . . . Kom inn!

— Er det dig, Ole. Så tidlig ute!

— Ja undskyld, hr. pastor. Jeg vil ikke forstyrre Dem og legge beslag på Deres kostbare tid! Bare et øieblikk! Bare et spørsmål! Jeg kunde ikke vente lengere. Jeg måtte komme. Det plaget mig!

— Vel, vel, Ole, for dig har jeg alltid noen øieblikk, selv om jeg ikke har noen tid! . . . Hvad er det da?

— Her kan De lese, hr. pastor! Hvad synes De om det? — Ole rekker avisen, som han holdt i hånden, frem og peker på en veldig overskrift: «Verdensforandring gjennom livsforandring. Oxfordgruppens internasjonale mønstring.»

— Hvad jeg synes om det? . . . Det skal jeg si i få ord. Oxfordgruppen har opdaget nu hvad ingen katolikk kan opdage . . .

— Ja, men er det da uriktig? Bygger Oxfordbevegelse på noe galt? . . .

— Det er ikke det jeg har sagt . . .

— Ja, men De sier . . .

— Vent litt, la mig tale ut og legg vel merke til hvad jeg sier. Ingen katolikk kan opdage det som man har opdaget i Oxford, av den simple grunn at det som man har opdaget i Oxford har alltid vært levende praksis i den katolske Kirke og er det fremdeles. Det er en gammel kjensgjerning hos oss, at det gode og det onde i verden har sin rot i og sitt utspring av menneskets indre sinnelag og virker igjen tilbake på det. Og vil man utrydde det onde i samfundet, må man først utrydde det i sin rot. Enhver sann reformator må derfor begynne med sig selv, forandre sitt eget onde sinnelag, for så vidt det er ondt, og bevare det gode. Det er katolsk liv det og har alltid vært det.

— Jeg har aldri hørt om en sådan bevegelse i den katolske Kirke!

— Nei, fordi det hører til det daglige liv, likesom solen. Om vi ikke hadde sett solen i 400 år vilde det vekke voldsom opsikt om noen opdaget den igjen. Men da vi har den hver dag, legger vi ikke større vekt på den og dens uhyre velgjørende virkning.

— Hvorledes foregår da den indre forbedring hos katolikkene? Jeg kan ikke merke noe til det. Jeg synes ikke de er bedre enn vi.

— Kjære Ole, du tenker dypt, men ikke dypt nok. Vet du ikke at vi kun ser det ytre, og at det ytre ofte bedrager? Der er kun én som ransaker nyrer og hjerter.

— Ja, men når samfundet skal bli bedre gjennom menneskets forbedrede sinnelag, så må det jo vise sig også i det ytre. Men hvorledes foregår den indre forbedring hos katolikkene? Og som De sier, daglig?

— Har du da ennu ikke lagt merke til at enhver av våre kirker likeså sant og sikkert som den har et alter for å tilbe Gud, og en prekestol for å forkynne evange- liet, også har en innretning for å forbedre menneskets indre og innerste sjeleliv? . . .

— En forbedringsanstalt? . . .

— Vi kaller det ikke så. Vi kaller det bare: «Skriftemål» og «Skriftestol». Skriftemålet har Frelseren selv skjenket oss til vår forbedring. Og det trenger vi jo ofte, ja daglig. Skriftestolen lages av oss i praktisk øiemed.

— Det har jeg sannelig ikke tenkt på før. Nu ser jeg sammenhengen.

— Ja nu har du da også opdaget det. Med dette har Apostlene, på Herrens befaling, revolusjonert verden for 19 hundre år siden ved å forbedre menneskenes indre sjeleliv, og verden må fremdeles revolusjoneres på samme måte gjennom alle århundrer. I Oxford har man nu atter opdaget noe av denne sammenheng.

— Men man tenker vel ikke på å innføre skriftestolene igjen?

— Det vet jeg ikke. Spørsmålet blir jo ofte reist blandt protestantene. Men hvorledes kan man vel finne igjen det man har tapt? Eller gis der noen menneskelig makt som kan erstatte det tapte? Det tror jeg ikke. Jeg holder det endog for umulig. Men den som søker . . . finner! sa Herren!

— Takk, hr. pastor, sier Ole med et bukk. Jeg får overveie det nærmere. Undskyld at jeg har lagt så meget beslag på Deres tid og tålmod.

— Ingen årsak, Ole. Takk for at du har spurt. Det er jo viktige ting. Og velkommen igjen!

C. Riesterer.

Liturgisk utstilling.

På initiativ av St. Olavs kirkes syndikat abholdes i dagene 9.—18. november en liturgisk utstilling i Foreningslokalet i St. Olavs Bispegård. Utstillingens formål er å vekke interesse for liturgi og å skaffe gudstjenesten en verdig ramme bl. a. ved å tilbeiebringe midler for St. Olavs kirkes utsmykning.

Det vil i forbindelse med utstillingen bli holdt flere foredrag om liturgi og kirkekunst.

Syndikatet har nedsatt en arbeidskomité med pastor Gorissen som sekretær.

BOKANMELDELSER

A. J. Russel: «Bare for Syndere». Oversatt av Aadel og Stephan Tschudi. (Gyldendal Norsk Forlag).

Den såkalte Oxford-gruppe-bevegelse har i dette år fått en ganske omfattende publisitet på norsk. Gjennom foredrag, avisartikler og bøker er det blitt opplyst om denne eiendommelige

bevegelse. Russels bok gir utvilsomt et godt innblikk i bevegelsens vesen og utvikling. Den inneholder ikke noen metodisk, samlet fremstilling, men gjennom en rekke spredte skildringer forteller den hvorledes forfatteren lærte Frank Buchman og hans bevegelse å kjenne. Forfatteren har villet vise hvorledes forskjellige mennesker gjennom usedvanlige opplevelser er blitt ført til å forandre sitt liv. Når boken gjennomgående er udogmatisk, så er det sikkert med hensikt. Forfatteren har villet vekke interesse og har undgått alt som han tenkte kunde trette leserne. Som det tidligere er blitt fremholdt i «St. Olav» har vi vanskelig for å tro at religiøsitet i det lange løp kan komme utenom intellektuelle religiøse standpunkter eller dogmer. Men bevegelsen er ennu ny og den vil nok komme til å oppleve vanskeligheter og brytninger på dette område. Av Russels bok fremgår det at Oxford-gruppe-bevegelsen er en typisk oplevelseskristendom. Dens forkynnelse går navnlig ut på å fortelle andre om de opplevelser man selv har hatt og som førte til ens omvendelse eller livsforvandling. Bevegelsens styrke ligger tydeligvis i dens frigjørelse fra enhver menneskefrykt og i dens krav til absolutt ærlighet og til fullstendig overgivelse under Kristi herredømme og den Helligånds ledelse. Det fremheves stadig at bevegelsen ikke på noen måte er modernistisk, men at den består i en fornyelse av apostolisk kristendom. Bevegelsen har heller ikke noen elementer av betydning som ikke har vært kjent og praktisert i apostolisk og katolsk kristendom. Av Russels bok får man ikke noe inntrykk av den rolle kirkelig gudstjeneste og sakramenter inntar i bevegelsens kristenliv, men det er klart at den setter meget inn på å fremme et virkelig personlig bønnens liv. «Den stille stund» har jo megen likhet med det vi kaller meditasjon eller betraktning. Oversettelsen bærer et visst preg av å ha fulgt et dansk forbillede. I forbindelse med en omtale av Buchmans mange reiser og store geografiske kunnskaper virker det unektelig forbausende i en norsk oversettelse å se anført som en prøve herpå at Buchman vet at Island er en dansk besiddelse.

H. J. I.

J. Frimodts forlag, 1884 — 16. oktober — 1934.

Vi har fra Kjøbenhavn mottatt et nydelig lite hefte med ovenstående tittel og det er oss selvfølgelig en glede under en anmeldelses form å føie våre jubileumsønsker til de mange som forlaget sikkert allerede har mottatt. Vi gjør det med så megen desto større glede som Frimodts forlag bl. a. utsender Rob. Hugh Bensons bøker i Johannes Jørgensens og Vera de Journals utmerkede oversettelser og derfor har bidratt meget til at denne store katolske forfatters bøker er blitt mer tilgjengelig for skandinaviske lesere enn de vilde være om de bare forelå i original-sproget. Nettop i år er utsendt den inntil nu beste «Det usynlige Lys», som vil bli omtalt i et av de første numre av «St. Olav» — her vil vi bare nevne ut fra jubileumsskriftet at forlaget foruten å arbeide med Benson også har satt en del inn på å publisere Rich. Voss og Florence Barclay og nu i år utsender Philip Gibbs store fredsroman: «Kampen for freden». Av det vakre jubileumsskrifts illustrasjonsprøver fremgår det også, hvilken sikker kunstnerisk smak forlagschefene har vært i besiddelse av — man får likefrem lyst til å klippe de delikate små reproduksjoner ut og innramme dem! Og med disse ord ønsker vi forlaget nye gode arbeidsår til gagn og glede for det selv og det lesende publikum.

E. D.-V.

Hørhjemme: —

OSLO. Siste uke var overhyrdene for Mellem-Norge og Nord-Norges kirkedistrikter på besøk hos hs. høiærverdighet biskopen. Besøket hadde en ren privat karakter, men har naturligvis gitt anledning til drøftelse av spørsmål av felles interesse. Høiærverdige pater Starke reiste fredag aften videre med utenlands-toget, mens høiærverdige pater Witte samme dag vendte hjem til Molde.

OSLO. O. K. Y.'s møte søndag 21. oktober blev i alle deler meget vellykket. En tallrik forsamling av O. K. Y.'s medlemmer hørte med spendt interesse på hr. Lars Eskelands foredrag om Færøyane og Island, de to gamle norske riker langt vest ute i havet. Som man kunde vente var hr. Eskelands foredrag sterkt nasjonalpreget. Det var herlig for oss unge å få høre et foredrag, hvor den sanne og ærlige nasjonalisme strømmet ut fra hvert ord nettop fordi i vår vanskelige tid de svakere og ikke resonnerende så lett lar sig lede bort fra de to sterkeste bolverk mot den internasjonale fare, nemlig Kirken og fedrelandskjærligheten. **H.**

OSLO. Mariakongregasjonen har i noen dager hatt en opplevelse av betydning, idet preses, mgr. Irgens, har arrangert en samlet jubileumsandakt i de tre herværende kirker på tre etter hverandre følgende onsdager. Ved den udmerket velordnede ledelse har det hele artet sig som noget av et pilegrims-tog, da man under bønn og sang, med Korset i spissen, også gikk i prosesjon innen kirkens område. Og disse andakter har i den grad vært preget av alvor og en følelse av Guds nærvær at alle der har hatt anledning til å delta er dypt takknemlige. Til slutt en høitidelig felleskommunion i St. Dominikus kirke med tallrikt fremmøte, hvorefter fulgte en times hyggelig samvær som gjester hos de elskverdige Dominikanersøstre i deres idylliske hus i Gjørstadgaten. Samme dags aften var det selskapeleg samvær i foreningslokalet med kåseri over de Sandvigske samlinger på Maihaugen, som blev fremført på en så interessant og levende måte av frk. Østensvig, at man blev helt hensatt i dette Gudbrandsdalens eventyr, det stolteste monument over norsk bondekultur, som hun uttrykte sig. Og hele «eventyret» var ledsaget av meget gode lysbilleder fra samlingen. Særlig betagende virket synet av Isumkuppet, opført for fiskerne, hvor de kunde be om velsignelse over sitt virke før de gikk til Mjøsa for å fiske. At det var godt benyttet såes på den tykke «dørstokk» som var helt tynnslitt på mitten av de mange tunge steg. Når leilighet gis leses der om sommeren ennu messe i det lille kapell, som hele tiden har vært katolsk, og er i sannhet et minne-gudshus. — Ved bordet blev oplest en telegramhilsen fra forhenværende preses Père Béchaux, som blev mottatt med begeistring. **M. R.**

STABEKK. Stabekk lokalledd av St. Olavs Forbund åpnet siste torsdag sine vanlige månedlige foredragsaftener. Dette var første møte efter ferien, og den fullt besatte sal lovet godt for de fremtidige møter. Vi hadde denne gang vært så heldige å få mgr. Irgens som aftenens foredragsholder. Efter en tale av formannen, som sterkt fremholdt nødvendigheten av trofast samarbeide mellom våre trosfeller om det felles store mål, blev ordet gitt til mgr. Irgens, som greit og sympatisk og fengslende talte om «det ukjente Frankrike». Foredraget blev hilst med sterk applaus av den interesserte forsamling. Efter foredraget var det et usedvanlig hyggelig samvær mel-

lem medlemmer og andre, som hadde gjort oss den glede å komme. **Frithjof.**

HAMAR. På St. Olavsforbundets vegne foretok pater Lutz og Lars Eskeland en foredragsturné i Mjøs-distriktet. Tirsdag 9. ds. talte de på Hamar, den 11. på Lillehammer, den 13. på Tretten og den 16. på Gjøvik. Fremmøtet var godt på alle steder, især på Lillehammer, og turnéen kan ansees som riktig vellykket. De to foredrag utfylte hverandre meget godt. Mens pater Lutz's klare logikk og dype innsikt i sakens kjerne mest talte til tilhørernes forstand, blev deres hjerte grepet av Eskelands umiddelbare veltalenhet og varme nasjonalfølelse. «Gudbrandsdølen» (Lillehammer) uttaler sig således: «Omkring 150 mennesker var samlet i Banken igår kveld for å høre dominikanerpater Lutz og Lars Eskeland tale om «Katolske tanker om samfund og politikk» og «Det tidsskifte vi står i». I et klart og greit foredrag gav pateren et billede av menneskets forhold til samfundet, sett på bakgrunn av evangeliets lære. Mennesket, sa han, er det edleste og beste i denne verden, og samfundet skal være dets tjener. Derfor må man ta den skarpeste avstand fra kommunismens og marxismens falske lære, som vil gjøre mennesket til samfundets trell, bl. a. ved avskaffelse av den private eiendomsrett, som er en nødvendig betingelse for et ordnet samfund. Kapitalismen som samfundsode opstår først når den, fra å være et middel til produksjon, blir et mål. Men til sist er dog evangeliet det eneste som kan gjøre samfundet til en sund organisme — den mest realistiske politikk bunner i det. Eskeland gikk i sitt foredrag sterkt i rette med vår tids forskjellige politiske diktatorsystemer, fordi de alle vilde utslette personligheten, med den tiltagende sedløshet, kvinnens uvilje mot å føde barn, abortus provocatus — alt sammen ting som, hvis de ikke blev fjernet fra samfundene, utvilsomt vilde styrte Europa i avgrunnen. Det gjaldt å finne veien tilbake — lære sig selv og sin Gud å kjenne. Begge foredrag blev påhørt med stor interesse og høstet kraftig bifall.» **Tilhører.**

En beriktigelse.

Vi har mottatt:

Hr. redaktør.

Det uttales i referatet fra N. K. K. F.'s møte at den internasjonale kvinnelige er den eneste eller første lægmannsorganisasjon som er godkjent av vår hellige Kirkes Far, hs. hl. paven. Det må vel menes den eneste eller første *kvinnelige* legmannsorganisasjon. For St. Vincensforeningene, som er en typisk katolsk legmannsorganisasjon, har eksistert i over hundre år og har på sine steder også kvinnelige parallelle foreninger, også typiske lægmannsorganisasjoner verden rundt.

Br. Frans.

Referenten av vedkommende møte har ved en inkurie tillagt fru Ramsing følgende uttalelse: «For første og inntil nu eneste gang i historien approbertes av paven selv statuttene for en katolsk lægmannsinstitusjon . . .» og er Br. Frans takknemlig fordi han gir oss anledning til å korrigere referatet derhen: «For første og inntil nu eneste gang i historien **UTARBEIDET PAVEN SELV** statuttene for en katolsk lægmannsinstitusjon.»

«St. Olav»s red.